

HC 13, 20-03-2018, Invloed van Internationaal recht op het Sanctiestelsel

Eerder → EBI/Lorse: te vaak foilleren is schending van art. 3 EVRM.

- Invloed EVRM/EHRM: met name art. 7
- Invloed CPT
- Invloed EU recht
- (Daarbinnen beetje) WETS (EU, sinds 2012) / WOTS; De WETS is voor EU-landen, het gaat om de erkenning van elkaar strafvonnisen zodat dit ook over en weer kan worden uitgevoerd. Daarnaast de WOTS, overdracht tenuitvoerlegging strafvonnisen.
- Oefenvragen tentamen

Internationale klachtprocedures

Artikel 37 Pbw, beperken verzenden/ontvangen post n.v.t. bij, lid 2, bepaalde internationale klachtprocedures. Je mag niet alle post beperken. Je kan met het EHRM, het Mensenrechtencomité uit IVBPR en de Klachtencommissie uit VN-Verdrag tegen foltering onbeperkt brieven sturen en ontvangen. Ook nationaal gezien bijv. met de Nationale Ombudsman. Bepaalde internationale klachtprocedures moeten open staan.

Internationale toezichtorganen

- Het CPT (Council of Europe), apart Verdrag: Europees Verdrag tegen foltering en het OPCAT-Commissie (optioneel protocol bij het VN-verdrag tegen foltering). Dus een apart Europees verdrag en daarnaast nog een optioneel protocol.
- EU: bevordering strafrecht/ detentie samenwerking op basis van wederzijds vertrouwen: detentie onder art. 3 blokkeert die.

Invloed EVRM bij wijzigen sanctierecht

Stelling: "Toepassing van de VI-regeling 2008 op van Volkert van der G. die werd veroordeeld in 2003 is in strijd zijn met het legaliteitsbeginsel".

- ⇒ Indien de stelling waar is, betekent dit dat aan Van der G. geen bijzondere voorwaarden mochten worden opgelegd, want die VI-regeling is ongunstiger voor Van der G.

Vervroegde invrijheidsstelling was zeker na 2/3 deel van de straf. Zonder afstel en zonder bijzondere voorwaarden te doen. In 2003 werd dat veranderd. De vraag is wat nu geldt. De stelling zegt dat de oude regeling moet worden toegepast omdat de oude regeling het gunstigste is. Wetgeving in het algemeen: een nieuwe strafbaarstelling kan worden gecreëerd. De sanctie, de maximumstraf kan ook worden veranderd, of je kan een minimumstraf invoeren. **Wijziging van wetgeving → te onderscheiden:**

- A. Nieuwe strafbare gedraging; (bv. 'op benzine rijden' wordt strafbaar)
- B. Wijziging van de sanctie (strafbaarstelling); (bv. 'de straf op belediging politieagent wordt minimaal 2 jaar en maximaal 8 jaar')
- C. Wijziging van de regels m.b.t. de wijze van tenuitvoerlegging van de sanctie; (bv. zoals bij Volkert v.d. G., vervroegde invrijheidstelling wordt voorlopige invrijheidsstelling)

Wat zegt de wet?

Art. 1 lid 1 Sr: Geen feit is strafbaar ...

- Verbod te straffen voor iets wat niet strafbaar was ten tijde van de daad
- Verbod van onheldere, vage wetgeving
- Verbod van terugwerkende kracht
- Geldt ook voor strafbedreiging (sanctie)

De rechter moet niet te creatief zijn, je mag niet zomaar de wet naast je neerleggen. Dus mag de rechter geen nieuwe sanctie opleggen of via omweg bedenken. Art.1 lid 2 Sr: bij wetwijziging na delict moet de voor verdachte gunstigste bepaling toegepast. Artikel 1 lid 2 is een algemene regel van overgangsrecht. De wetgever kan bijzonder overgangsrecht maken, twee situaties: A en B. Hierin wordt mee-geregeld op wie het overgangsrecht van toepassing is.

A. Wijziging na delict en vóór strafoplegging

Artikel 1 lid 2: wijziging na delict, betreffende de 'verdachte' 1. De wetgever die eventuele overgangsregeling maakt (bijv. bij 'het verbod kale taakstraf', 22b Sr; dit geldt voor feiten na in werking treden van de wet gepleegd) 2. De rechter, die de straf oplegt

- ⇒ HR voorheen: Mits sprake is van een gewijzigd inzicht van de wetgever omtrent de strafwaardigheid van het feit (denk aan tijdelijke verboden i.v.m. tijdelijke omstandigheden, zoals oorlog, voedseltekort, brandstoftekort).

Scoppola/ Italië (2), 2009

- Article 7 paragraaf 1, of the Convention guarantees not only the principle of *non-retrospectiveness* of *more stringent* criminal laws
- *But also, and implicitly, the principle of retrospectiveness of the more lenient criminal law (gunstigste moet terugwerken, lex mitior-regel)*
- De HR neemt deze regel over: dus ook het inzicht van de wetgever omtrent de strafwaardigheid van het feit niet gewijzigd zou zijn geldt de gunstiger regel

HR 12 juli 2011, NJ 2012/78 (Scoppola), CAG Knigge, Noot Keijzer; Dit arrest ziet op de wijziging van de sanctie na het delict, maar voor de strafoplegging. Geen toetsing aan gewijzigd inzicht van de wetgever t.a.v. de sanctie, maar de rechter moet met onmiddellijke ingang de gewijzigde sanctie toepassen, mits dit voor de verdachte de gunstigste sanctie is.

HR post Scoppola:

Voor die regels, die zowel het specifieke strafmaximum als meer algemene regels met betrekking tot de sanctieoplegging kunnen betreffen, heeft voortaan te gelden dat een sedert het plegen van het delict opgetreden verandering door de rechter met onmiddellijke ingang - en dus zonder toetsing aan de maatstaf van het gewijzigd inzicht van de strafwetgever omtrent de strafwaardigheid van de vóór de wetwijziging begane strafbare feiten - moet worden toegepast, indien en voor zover die verandering in de voorliggende zaak ten gunste van de verdachte werkt.

- ⇒ Dus bv. verruiming van combinaties van sancties, en verruiming mogelijkheid van vw veroordeling, NJ 2012,80
- ⇒ Echter: 'lichter' worden sancties momenteel niet, wel 'meersoortig'

Nog een voorbeeld en algemene regels

Uitbreiding mogelijkheid van oplegging schadevergoedingsmaatregel. Art. 36f-1 is uitgebreid met de gevallen waarin alleen TBS of de maatregel in een psych ziekenhuis is opgelegd. Dit is een wijziging van wetgeving t.a.v. de toepasselijke regels van het sanctierecht. In zo'n geval dient de rechter op grond van art. 1.2 Sr bij verandering van wetgeving na het tijdstip waarop het feit is begaan, de voor de betrokkene gunstigste bepalingen toe te passen (HR 1 dec 2015 ECLI:NL:HR:2015:3437)

'Lichter' in concreto of in abstracto?

HR: 'indien en voor zover die verandering in de voorliggende zaak ten gunste van de verdachte werkt'

- Wat betekent dat in geval: max van 20 jaar naar 30 jaar? Stel deze strafverhoging wordt doorgevoerd, dan zal je denken dat '30' zwaarder is. Maar je moet ook meedenken dat bij 20 jaar eerder wordt gekozen voor levenslang, omdat 20 jaar niet genoeg wordt geacht. Als 30 jaar wordt ingevoerd zou je kunnen bedenken dat de rechter hier sneller voor kiest i.p.v. voor levenslang. Ten eerste: 30 is 'zwaarder' → 1-1 Sr staat eraan in de weg

Maar:

- Ten tweede: gelet op de verruiming van mogelijkheden pakt de straf mogelijk lichter uit, want: Bij max 20 jaar kiest rechter misschien eerder voor levenslang. Bij max 30 kiest hij wellicht voor 30 jaar (met tbs) → Wat is gunstiger? En hoe kom je erachter? Levenslang betekent dat iemand weer terug kan keren in de samenleving, wat doen rechters dan vaker? TBS + lange straf van 30 jaar. Dan na 2/3 deel, dus na 20 jaar in de TBS. Dan komen de veroordeelden in ieder geval 'behandeld' weer naar buiten, dat is beter voor de maatschappij.
- ⇒ Nu weer omgekeerd: is levenslang nu gunstiger? (Vgl. CAG Knigge, voor HR 12 juli 2011, BP6870 10.2.5; tot nog toe theorie). Als mensen er na levenslang weer uit komen dan zijn ze niet behandeld.

Verlenging maximale duur tbs met voorwaarden

- Als de maximale duur van de tbs met voorwaarden wordt verlengd (van 4 naar 9 jaar, 38e oud), kiest de rechter wellicht eerder voor tbs met voorwaarden in plaats van voor tbs met dwangverpleging... Dan lijkt het dat de TBS met voorwaarden zwaarder wordt, maar je kan mensen dan ook sneller subsidiair straffen.
- HR: een dergelijke wijziging betreft niet de strafoplegging, maar eventuele verlenging, dus hier hoef je geen rekening mee te houden. Geen wijziging straf. (HR 19 febr 2013, BZ1404)

B. Wijziging na delict en tijdens tul (Vd G)

Toepassing van de gunstige bepaling geldt bij **oplegging** van de sanctie, want art. 1-2 spreekt over 'de verdachte' → dus geldt de bepaling niet voor de veroordeelde. Hoe zit het met de rechtspositie van de veroordeelde? Hierover bepaalt WvSr niets → 7 EVRM.

Ook het EHRM had heel lang als basisregel, dat wanneer het een wijziging van de tenuitvoerlegging van de sanctie was, dat het niet viel onder terugwerkende kracht. Het ging vooral om wijziging in strafoplegging. Tot onderstaand arrest:

Del Rio Prada/Spanje, EHRM 21 oktober 2013

- Del Rio Prada is ETA-lid. Wegens 23x moord en 57x poging daartoe, sinds 1987 veroordeeld tot straffen van in totaal 3000 jaar.
- De maximale duur van de totale executie wordt door de rechter, volgens de wet, op 30 jaar bepaald (einddatum 2017)
- Met werk verricht in de gevangenis kan korting worden verkregen op de sanctie.
- De opgebouwde korting bedroeg in 2008 ca 9 jaar, veroordeelde had goed zijn best gedaan,
- Die moest worden afgetrokken van de vastgestelde 30 jaar
- Nieuwe jurisprudentie bepaalt echter dat de aftrek moet plaatsvinden van de opgelegde straffen afzonderlijk. De korting moet dus worden afgetrokken van de 3000 jaar en niet van de vastgestelde 30 jaar.
- Gevolg: de 'terugverdiende' 9 jaar worden niet toegekend.
- **EHRM: schending artikel 7 EVRM tijdens de tenuitvoerlegging!** Het betreft hier een wijziging van de tenuitvoerlegging, maar het is toch een schending.

Redenering EHRM (r.o.89)

- 89. the Court **does not rule out the possibility that measures** taken by the legislature, the administrative authorities or the courts after the final sentence has been imposed or while the sentence is being served may result in the redefinition or modification of the scope of the "penalty" imposed by the trial court. Als hier geen halt aan toe zou worden geroepen ...
- ... States would be free – by amending the law or reinterpreting the established regulations, for example – to adopt measures which retroactively redefined the scope of the penalty imposed, to the convicted person's detriment, when the latter could not have imagined such a development at the time when the offence was committed or the sentence was imposed.

The 'scope' of de penalty is belangrijk geworden. Als we niet zouden zeggen; dit is wel al te gortig. Dan zouden staten vrij zijn om de regels t.a.v. de tenuitvoerlegging continu zo te wijzigen dat iemand maar de rest voor zijn leven dient vast te zitten.

Vaststelling van de 'scope of the penalty imposed' (r.o.90)

- In order to determine whether a measure taken during the execution of a sentence concerns only the manner of execution of the sentence or, on the contrary, affects its scope, the Court must examine in each case what the "penalty" imposed actually entailed under the domestic law in force at the material time, or in other words, what its intrinsic nature was.
- In doing so it must have regard to the domestic law as a whole and the way it was applied

In de manier van executie kun je nogal wat in wijzigen. En de 'scope', vraag is wat dit dan precies is. Kennelijk heeft het ook iets te maken met de 'intrinsic nature'. **Kern: Ook wijzigingen in de regels van tenuitvoerlegging kunnen leiden tot een schending van art. 7 EVRM.**

⇒ Wat zou dat nou betekenen in het licht van de zaak van Volkert van der G.

Hoe valt toepassing van deze uitgangspunten uit in het geval van Volkert van der G? Bij oplegging van straf dacht hij dat hij vervroegt vrij zou komen. Tijdens detentie wijziging vervroegde invrijheidstelling naar voorlopige invrijheidstelling. Raakt dit de 'intrinsic nature'? **Toepassing: wijziging VI tijdens tenuitvoerlegging**

- Ten tijde van de oplegging (2003) geldt de Vervroegde Invrijheidstelling (semi- automatische invrijheidstelling na 2/3 zonder voorwaarden)
- Ten tijde van tenuitvoerlegging (vanaf 2008) geldt de Voorwaardelijke Invrijheidstelling (VI met algemene en eventueel bijzonder voorwaarden en mogelijkheid van uitstel en afstel)
- Toepassing: wijziging VI tijdens tenuitvoerlegging

De overgangsbepaling bepaalt dat de nieuwe wet van toepassing is als de straf vijf jaar na inwerkingtreding van de wet nog voortduurt → bij het inwerkingtreden van de wet blijft daardoor voor meer dan 90% van de veroordeelden de oude VI-regeling gelden.

Welke wet moet tijdens de executie worden toegepast: de oude (meest gunstige) of de nieuwe? Wat is hier de 'scope van de penalty imposed'? Is de overgangswet in strijd met artikel 7 EVRM?

⇒ Rb Den Haag, ECLI:NL:RBDHA:2014:9411: **Nee**. Hierbij is mede in aanmerking genomen dat de datum van invrijheidstelling van [eiser] onder de nieuwe regeling niet is gewijzigd, dat de gewijzigde regeling geen punitief doel beoogt en dat eventuele tenuitvoerlegging van het strafrestant onderworpen is aan rechterlijke toetsing. De rechter kan iets zeggen over de voorwaardelijke invrijheidsstelling, vanuit veiligheidsoogpunt.

Oefening: veranderingen tijdens de executie

Nog vier voorbeelden van verandering van regels ten tijde van de tulp van de sanctie (maatregel of straf).

1. Het regime verandert van 'algemene' in 'beperkte' gemeenschap
2. De maximumduur van de maatregel TBS met voorwaarden wordt verlengd
3. De VI-proeftijd termijn gaat langer duren per 1-1-2018 (wet It)
4. De voorwaardelijke beëindigde tbs gaat langer duren per 1-1-2017 (wet It)

Nee, strenger. Het gaat er vooral om voor jezelf na te denken of je vindt dat hier het criterium van Del Rio Prado gehaald wordt.

1. Wijziging regime (boek p. 31)

- a. Wijziging dagprogramma van 59 naar 42,5 uur per week
- b. Tijdens oplegging geldt detentiefasering (18 mnd open kamp en penitentiair programma zonder ET); tijdens tulp wordt deze regeling opgeheven en vervangen door '18 maanden enkelband met alcoholherkenner'.

Geen wetswijziging, maar wijziging bestemming door Stas (19-2 PBW). Geen overgangsrecht.

⇒ Toets: what did the "penalty imposed actually entail under the domestic law in force at the material time, or in other words, what was its intrinsic nature. In doing so it must have regard to the domestic law as a whole and the way it was applied."

⇒ Directe toepassing, ook praktische bezwaren, geen schending, zie boek p. 31.

2. Verlenging max duur tbs tijdens de executie

De max duur van de TBS met voorwaarden is in 2010 verlengd van 4 naar 9 jaar (38e Sr). Kan de vw. tbs, die vóór de wetswijziging werd opgelegd na vier jaar worden verlengd? Nee, dat is bepaald in de overgangswetgeving!

⇒ NB Kan de rechter die de sanctie nog moet opleggen uitgaan van de nieuwe termijn (en de wijziging vond plaats ná plegen delict?) nee, HR 19 februari 2013, BZ1404. 'De invoering van art. 38e (nieuw) Sr kan niet worden aangemerkt als een wijziging van **wetgeving t.a.v. de strafbaarstelling** en brengt dus geen verandering in de regels van het sanctierecht.'

⇒ 'De termijn geldt de maximumduur en is pas aan de orde bij eventuele verlenging. Artikel 1-2 is n.v.t.' (maar dit geldt dus de oplegging en niet de fase van tenuitvoerlegging)

3. Wet langdurig toezicht: wijziging 15c Sr

- Art. 15c lid 3 nieuw: de proeftijd kan eenmaal met twee jaar worden verlengd.
- In bepaalde ernstige gevallen kan de proeftijd telkens met twee jaar worden verlengd.
- Geen overgangsbepaling → direct van toepassing? Dit zullen we nog moeten gaan zien.

4. Wet langdurig toezicht: wijziging 38 j Sr

- De voorwaardelijke beëindiging TBS is niet meer gelimiteerd tot max 9 jaar (schrapping 38j leden 2 en 3), in werking getreden op 1 jan 2017
- Geldt dit dus ook voor degenen wier TBS al voorwaardelijk beëindigd is? Nee, de wet kent overgangsrecht: 'Als de tbs reeds voorwaardelijk is beëindigd heeft de wetswijziging geen gevolgen.' *Geldt wel voor mensen die nu al tbs hebben, en wat nog voorwaardelijk beëindigd moet worden. Deze groep kan nog het gevoel hebben dat ze flink worden benadeeld.*
- ⇒ Als de TBS nog niet voorwaardelijk is beëindigd geldt dus de nieuwe regel, op basis van de jurisprudentie HR valt dit niet onder het verbod van terugwerkende kracht of dat bij wijziging de gunstigste regeling geldt, omdat het hier geen oplegging betreft.

Vergelijk WOTS-zaak 2010 (WETS sinds 2012)

- Overdracht tul naar Nederland vanuit België
- Hee Chan S., vermoorde zijn vrouw en kind in huis België
- Kreeg daar levenslang
- Is adoptiefkind van Nederlandse ouders, zwakbegaafd
- Overdracht WOTS: niet bij excessieve straf
- Aanpassing mogelijk; mag geen verzwaring inhouden
- Er was toen al een v.i. regeling voor levenslang in België, op verzoek na 10 jaar (sinds 2013 15 jaar)?? Levenslang België werd levenslang Nederland. In België gold op dat moment dat al na 10 jaar gekeken kon worden of je in aanmerking kwam voor voorlopige invrijheidstelling. Later aangepast naar 15 jaar. Maar dan nog een stuk ongunstiger dan de Nederlandse regeling. Toch is dit gewoon doorgegaan.

CPT: Internationaal toezicht mechanisme om foltering te voorkomen. Staatsmacht kan te ver doorslaan en kan ten koste gaan van de individuen die daar zijn opgesloten. Het is een toezichtsorgaan, geen klachteninstantie of iets dergelijks. Ze schrijven verslagen over hun bevindingen.

- Council of Europe; Europees Verdrag tegen Foltering
- **Doel:** versterking bescherming tegen foltering etc door niet- juridische middelen van preventieve aard gebaseerd op bezoeken; **pre-ambule**
- Verbetering door samenwerking: art. 10 lid 1
- **Kern:** geen klachtinstantie, maar actief opzoeken op eigen initiatief van het CPT

CPT

- **Bevoegdheden:** art. 2, 7-9
- **Instrumenten:** verslag per bezoek en jaarverslag; openbare verklaring (art. 10 lid 2); zo nodig onmiddellijk contact (art. 8 lid 5)
- Normen: geen standaardcatalogus, wel standaardoverwegingen in de verslagen
- Back up van EHRM: Varga; Lorsé (EBI/visitatie; NJ 2004, 668); kan ook moeilijk zijn i.v.m. samenwerking gericht op verbetering
- Voorbeeld van invloed van soft law. Maar ze krijgen soms back-up van het EHRM. Op die manier wordt soft law betrokken in wel bindende uitspraken, namelijk als het EHRM bepaalde bevindingen van het CPT meeneemt in zijn beoordeling. Wanneer kan het EHRM dingen overnemen van het CPT? Het EHRM is wel een klachteninstantie. Het gaat om een individu. De algemene bevindingen van het CPT kunnen dan wel meewegen.

CPT. Back up door EHRM:

- Het CPT werkt ter uitvoering van de bescherming van art. 3 EVRM. Kan het CPT een schending van art. 3 EVRM vaststellen?

- Kan het EHRM de bevindingen van het CPT-betrekken in de beoordeling van een klacht tot schending van art. 3 EVRM?
- Is dat wenselijk, gelet op het mechanisme van samenwerking binnen het CPT?
- En als het CPT nu eens zware schendingen van het hele detentieklimaat in een bepaald land constateert?

CPT. Back up door EHRM: Varga tegen Hongarije: overbezetting van cellen.

- CPT-wenselijk minimum aantal vierkante meters:
 - o 1 gedetineerde: 6
 - o 2 gedetineerden: 6 + 4
 - o 3 gedetineerden: 6 + 8
 - o 4 gedetineerden: 6 +12.
- In Hongarije: overall ernstig eronder
- EHRM in de zaak Varga of fact finding CPT: schending, pilot judgment procedure' ten einde staat gelegenheid te geven situatie ter verbeteren (= CPT-aanpak). CPT oordeelde dat er een schending was van de normen die zij hanteren.
- Consequenties voor de EU samenwerking met Hongarije? Gevolgen gehad. Onder de wet erken je elkaars strafvonnissen en daaronder vallen ook de detentievoorwaarden waaronder een straf wordt uitgezeten. Dan bestaat er op een gegeven moment geen vertrouwen meer om Hongaren die in Nederland een straf hebben opgelegd gekregen dat deze dan naar Hongarije worden gestuurd om de straf uit te zitten. Vertrouwensprobleem.

CPT

'Tegen' Nederland: laatste bezoek aan Nederland en kabinetsreactie in Kamerstukken 24587, 671. Wat valt u op bij nalezen? NB: Het Koninkrijk der Nederlanden is lidstaat: CPT ook bevoegd voor bezoek aan detentie/vrijheidsbeneming in de Antillen.

OPCAT

- OPCAT = Optioneel Protocol bij CAT = VN
- Meerwaarde t.o.v. CPT?
- Vereist instelling van nationaal preventie mechanisme(n): met Jaarverslag 2016 (voor binnenlands gebruik) van het NPM = 33 826, 22: garantie in art. 18 OPCAT.
- Doel in art. 1:
- Nog een internationaal bezoek/inspectie-mechanisme; 'Subcomité ter preventie': Art. 11 plaatsen bezoeken, net als CPT
- Bezoek in juli 2015, rapport is van maart 2016; 23 836, nr. 18; bevat ook de reactie van de regering.

Europese Unie en sanctierecht

- De Europese Unie streeft naar harmonisatie van het materieel strafrecht in de EU-lidstaten, en voor zover voor een goede samenwerking noodzakelijk, ook naar harmonisatie van het formeel strafrecht. Het sanctierecht is niet een apart aandachtsgebied van de Europese Unie.
- Toch is er veel EU-recht dat het sanctierecht raakt en beïnvloedt.

Artikel 67 VWEU (abstract)

1. De Unie is een ruimte van vrijheid, veiligheid en recht, waarin de grondrechten en de verschillende rechtsstelsels en -tradities van de lidstaten worden geëerbiedigd.
2. De Unie zorgt ervoor dat aan de binnengrenzen geen personencontroles worden verricht en zij ontwikkelt een gemeenschappelijk beleid op het gebied van asiel, immigratie en controle aan de buitengrenzen, dat gebaseerd is op solidariteit tussen de lidstaten en dat billijk is ten aanzien van de onderdanen van derde landen. Voor de toepassing van deze titel worden staatlozen gelijkgesteld met onderdanen van derde landen.
3. De Unie streeft ernaar een hoog niveau van veiligheid te waarborgen, door middel van maatregelen ter voorkoming en bestrijding van criminaliteit, en van racisme en vreemdelingenhaat, maatregelen inzake coördinatie en samenwerking tussen de politieke en

justitiële autoriteiten in strafzaken en andere bevoegde autoriteiten, alsmede door de wederzijdse erkenning van rechterlijke beslissingen in strafzaken en, zo nodig, door de onderlinge aanpassing van de strafwetgevingen.

Artikel 82 VWEU (lid 1 en 2)

1. De justitiële samenwerking in strafzaken in de Unie berust op het beginsel van de wederzijdse erkenning van rechterlijke beslissingen en omvat:
 - Regels en procedures vast te leggen waarmee alle soorten vonnissen en rechterlijke beslissingen overal in de Unie erkend worden;
 - Regels om in het kader van strafvervolgning en tenuitvoerlegging van beslissingen de samenwerking tussen de justitiële of gelijkwaardige autoriteiten van de lidstaten te bevorderen.
2. Voor zover nodig ter bevordering van de wederzijdse erkenning van rechterlijke beslissingen en van samenwerking in strafzaken met een grensoverschrijdende dimensie, kunnen **minimumvoorschriften** vaststellen met betrekking op:
 - a. De wederzijdse toelaatbaarheid van bewijs tussen de lidstaten;
 - b. De rechten van personen in de strafvordering;
 - c. De rechten van slachtoffers van misdrijven;

Artikel 83 VWEU (lid 1)

1. Het Europees Parlement en de Raad kunnen volgens de gewone wetgevingsprocedure bij richtlijnen **minimumvoorschriften** vaststellen betreffende de bepaling van strafbare feiten en sancties in verband met vormen van bijzonder zware criminaliteit met een grensoverschrijdende dimensie die voortvloeit uit de aard of de gevolgen van deze strafbare feiten of uit een bijzondere noodzaak om deze op gemeenschappelijke basis te bestrijden.

Het betreft de volgende vormen van criminaliteit: terrorisme, mensenhandel en seksuele uitbuiting van vrouwen en kinderen, illegale drughandel, illegale wapenhandel, het witwassen van geld, corruptie, de vervalsing van betaalmiddelen, computercriminaliteit en de georganiseerde criminaliteit.

De invloed van het Europese Unie op het sanctierecht, begint hier: (het kasteeltje Sautou, in het afgelegen plaatsje Donchery, Noord-Frankrijk). Hier kwamen op een gegeven moment een aantal lijken uit de kast in de zaak Fourniret. Enorm aantal doden, seriemoordenaar. Hij was al wel eens veroordeeld, en ondertussen van Frankrijk naar België verhuist. Belgen wisten niets van eerder veroordelingen. Uiteindelijk in België voor een heleboel narigheden veroordeeld.

De zaak Fourniret

In 2004 wordt Michel Fourniret aangehouden in België. Hij blijkt minimaal zeven moorden te hebben gepleegd (waarschijnlijk meer) tussen 1987 en 2001, vooral in de grensstreek van Frankrijk en België. Doordat hij tussentijds verhuisde van Frankrijk naar België (een paar kilometer over de grens), verdween hij voor de Franse justitie uit het zicht, terwijl de Belgische autoriteiten niet wisten van eerdere veroordelingen in Frankrijk. Bij het kasteeltje van Donchery worden in juli 2004 de lichamen van twee vermiste meisjes (uit België en Frankrijk) opgegraven. In 2008 wordt Fourniret in Frankrijk tot een levenslange gevangenisstraf veroordeeld.

Sancties opgelegd in het buitenland

Naar aanleiding van de zaak Fourniret wordt een eerste instrument aangenomen, dat het sanctierecht raakt: Voor de verstrekking van informatie veroordelingen aan lidstaat van nationaliteit wordt een register ingesteld, waarin lidstaten veroordelingen opnemen als die burgers van hun eigen lidstaat of een andere EU- lidstaat betreffen. Dit register is toegankelijk voor de strafrechtelijke autoriteiten van de EU- lidstaten (kaderbesluit 2009/315/JBZ en besluit ECRIS 2009/316/ JBZ)

- ⇒ Nu: ontwerp-richtlijn ECRIS II (COM (2016) 7) (ook gegevens uitwisselen op basis 'hit/no hit' over niet-EU- burgers die wonen in de EU)

Sancties opgelegd in het buitenland

Maar ook:

- Europees beschermingsbevel (richtlijn 2011/99/EU): ‘meereizen van gebieds- en contactverboden met het slachtoffer’ (art. 5.8.1. e.v. Sv)
- Rekening houden met eerder opgelegde sancties in EU lidstaten bij straftoemeting (recidive) (kaderbesluit 2008/675/JBZ) (art. 78c Sr; art. 67a, lid 4, Sv). *Recidive regeling. Sancties bij opleggen nieuw strafbaar feit.*

Sancties opgelegd in het buitenland

- Spelen ook een rol in vormen van strafrechtelijke samenwerking:
- Overname van tenuitvoerlegging van buitenlandse strafvonnissen (kaderbesluit wederzijdse erkenning strafvonnissen; geïmplementeerd in de (Wet wederzijdse erkenning en tenuitvoerlegging vrijheidsbenemende en voorwaardelijke sancties (WETS))
- Overlevering (kaderbesluit Europees aanhoudingsbevel, geïmplementeerd in de Overleveringswet)
- Erkenning en tenuitvoerlegging van boetes (kaderbesluit geldelijke sancties) en van confiscatiebeslissingen (kaderbesluit confiscatiebeslissingen), beide geïmplementeerd in de Wet wederzijdse erkenning en tenuitvoerlegging strafrechtelijke sancties

Harmonisatie van sancties

- In de Europese Unie wordt veel belang gehecht aan harmonisatie van het materieel strafrecht, in de zin van in de hele EU strafbaarstelling van dezelfde gedragingen, zoveel mogelijk op basis van eensluidende strafbepalingen (minimumnormen)
- Richtlijnen over allerlei vormen van criminaliteit (van kinderporno tot terrorisme); hier gaat het in ieder geval ook raken aan de strafbedreiging.
- Ook de (maximum) straffen worden door deze richtlijnen geharmoniseerd: vrijheidsstraffen en soms boetes

Harmonisatie tul sancties

- Waar harmonisatie van sancties in allerlei vormen plaatsvindt, blijft de executie de bevoegdheid van het nationale recht van de lidstaten.
- Dit heeft tot gevolg dat in de lidstaten van de EU grote verschillen bestaan:
 - o Grote verschillen in het tijdstip en de voorwaarden voor voorwaardelijke invrijheidstelling;
 - o Wel of geen detentiefasering
 - o Allerlei detentieregimes komen voor
- Meer algemeen: geen regels voor detentie-omstandigheden
- Groenboekdetentie(COM(2011)327);alternatievenen voorlopige hechtgenis
- Een impressie van de grootste gevangenis in West-Europa: *Fleury-Mérogis (bij Parijs)*

Er zijn grote verschillen in landen m.b.t. detentieomstandigheden. In veel gevallen is er een strijd tussen West en Oost-Europa.

Fleury-Mérogis: 2016: Brandbrief van de gevangenisdirectie: 4532 gedetineerden op 3036 plaatsen → Geen persoonlijk contact mogelijk met gedetineerden. Gebouwen in slechte staat. Agressie tegen gevangenispersoneel; vechtpartijen tussen gedetineerden

Detentieomstandigheden in EU

- 2016-2017: Stakingen van het gevangenispersoneel in België. Redenen: situatie onhoudbaar (overbevolking gevangenissen, gebouwen in slechte staat, gebrek aan hygiëne, geweld)
- 2017-2018: Stakingen van het gevangenispersoneel in Frankrijk. Idem
- Maar het kan altijd nog erger. Beelden van de Korydallos gevangenis in Athene (2014). Zieke gevangenen opgestapeld in een kleine ruimte...

Harmonisatie tul sancties

- Slechte detentieomstandigheden doen afbreuk aan het vertrouwen waarop de samenwerking in de EU is gebaseerd:
 - o Als er geen vertrouwen is in de situatie in andere lidstaten, hoe kun je dan instrumenten maken die in het teken staan van ‘wederzijdse erkenning’? Dat verlangt vertrouwen in elkaars rechtssystemen
 - o Rechter gaan twifelen of ze een opgeëiste persoon wel kunnen overleveren aan een lidstaat waar slechte detentieomstandigheden zijn
 - o Art. 19, lid 2, Handvest Grondrechten EU: overlevering in een dergelijk geval verboden.

Harmonisatie tul sancties

- Precies deze situatie deed zich voor na de veroordeling van Hongarije door het EHRM in de zaak Varga e.a. (EHRM 10 juni 2015, nr. 14097/12) (schending art. 3 EVRM wegens zeer slechte detentieomstandigheden; gevolgen overbevolking gevangenis) (EHRM verplicht Hongarije tot een zeldzame ‘pilot-procedure’: EHRM somt verplichte verbeteringen op van Hongaarse wetgeving):
 - ⇒ Gevolgd door een voorlopige stop op overlevering aan Hongarije door de Duitse rechter (Oberlandesgericht in Bremen 23 juli 2015), en idem (i.v.m. noodzaak nader onderzoek) door de Nederlandse rechter (Rechtbank Amsterdam 17 november 2015, ECLI:NL:RBAMS:2015:7977).
 - ⇒ (EHRM 23 november 2017, Domjan t. Hongarije) (Hof omarmt nieuwe Hongaarse wetgeving die klachtrecht voor gedetineerden regelt en een recht op schadevergoeding in geval van detentie in een overbevolkte gevangenis)

EHRM heeft hier zelf actie ondernomen om Hongarije te verplichten de omstandigheden te verbeteren. In 2017 was het volgens het EHRM weer voldoende in orde. Klachtrecht ingevoerd en recht op schadevergoeding in geval van overbevolking in de gevangenis.

Nederland weigert gevangene aan België uit te leveren (Telegraaf 8 februari 2018)

AMSTERDAM - Nederland wil verdachte Steven V.G. niet aan België uitleveren, meldt VTM Nieuws. De toestand van de Belgische gevangenis zou te slecht zijn.

De 24-jarige Steven V.G. werd eind 2017 opgepakt in Amsterdam. Hij zou betrokken zijn bij de dodelijke steekpartij(..) België had Nederland gevraagd om een uitlevering, maar dat lijkt niet zonder slag of stoot te gaan gebeuren. Nederland weigert hem uit te leveren omdat de toestand in de Belgische gevangenis te slecht zou zijn. Zo had het Nederlandse OM in de pers gezien dat 125 gedetineerden op de grond moeten slapen. Het OM schreef daarop een brief aan de Belgische minister van Justitie, Koen Geens (CD&V). Pas als hij het OM garanties kan geven over de kwaliteit van de gevangenis, wordt V.G. uitgeleverd.

- ⇒ Dus niet enkel bij Hongarije, zelfs bij België is uitlevering een keer geweigerd.

Toekomstige ontwikkeling: minimumstraffen?

- Arrest Taricco 2 van Hof van Justitie EU (5 december 2017, ECLI:EU:C:2017:936):
- Ook al geeft het EU-recht geen minimumstraffen voor strafbare feiten op het terrein van fraude met EU- gelden, lidstaten moeten in straffen voorzien die in voldoende mate afschrikkend zijn. Dit houdt mede in (bij koppeling tussen hoogte straf en verjaringstermijn) straffen die leiden tot een verjaringstermijn die de autoriteiten in staat stelt strafbare feiten effectief op te sporen en te vervolgen. Anders verjaringstermijnen buiten beschouwing laten.
- Verwachting: er zal bij evaluatie van effectiviteit van EU-recht steeds worden gekeken naar de hoogte van de opgelegde straffen (en de vraag of die straffen gepaard gaan met een stringente tenuitvoerlegging)

Oefenvragen tentamen

Stel dat Justin wordt veroordeeld tot drie jaar gevangenisstraf onvoorwaardelijk en TBS met dwangverpleging. Omdat geen hoger beroep wordt ingesteld gaat het vonnis veertien dagen na de uitspraak (die op 18 april 2017 plaatsvond) in kracht van gewijsde.

In de penitentiaire inrichting waar Justin wordt geplaatst kan Justin niet aarden. Hij moet een cel met een ander delen en krijgt ruzie met die persoon. Justin draait weer helemaal door; zijn celgenoot weet nog net het vege lijf te redden. Justin wordt op last van de directeur voor de veiligheid van anderen in een afzonderingscel geplaatst tot hij kan worden overgeplaatst naar een PPC (penitentiair psychiatrisch centrum).

⇒ **Vraag 3 (5 pt) (max 200 woorden). Is deze maatregel geoorloofd? Licht uw antwoord mede aan de hand van de wet toe.**

Antwoord:

De Pbw. Het is een ordemaatregel. (Hier duidelijk: andere reden om iemand in afzonderingscel te plaatsen is als gevolg van een disciplinaire straf. Dan gelden er weer net wat andere regels).

Is deze maatregel geoorloofd? Kijken naar de gronden. Art. 24 lid 1 jo. art. 23 lid 1 Pbw. Het is grond A → Indien dit in het belang van de handhaving van de orde of de veiligheid in de inrichting dan wel van een ongestoorde tenuitvoerlegging van de vrijheidsbeneming noodzakelijk is.

Los van verlenging, op dit moment is de duur niet duidelijk. Daarom is de maatregel in dit geval niet toegestaan.

- Grond
- Duur

De grond voor oplegging van de maatregel van plaatsing in een afzonderingscel is; 'handhaving orde en veiligheid in de inrichting' (art. 24 jo 23-1a PBW); anders dan art. 24 PBW voorschrijft heeft de directeur aan deze maatregel geen termijn van **maximaal** 14 dagen verbonden maar 'zolang op overplaatsing wordt gewacht'. Dus is deze maatregel niet toegestaan.

NB Velen antwoordden dat zolang de directeur maar elke twee weken een controle uitvoert het wel goed zit. Maar afzondering moet steeds worden gecontroleerd; het is een zware vorm van vrijheidsbeperking, die steeds gelegitimeerd en dus geboden moet zijn. De maatregel geldt dus ook niet 'voor twee weken' maar 'voor **ten hoogste** twee weken' (aftrek 1 punt indien dit niet expliciet is genoemd). In de last moet dus staan 'plaatsing voor ten hoogste twee weken'.

- Mogelijk nog overwegingen tweemanscel betrekken; subsidiariteit eenmanscel? *Is plaatsing in afzondering wel meteen nodig?*

Stel vervolgvraag: wat kan hij ertegen doen? In beklag gaan, beslissing directeur. Beklagwaardig etc.

Vraag 4 (5 pt) (max 250 woorden). Welke twee discrepanties (systematisch niet met elkaar te rijmen verschillen) tussen de wettelijke regeling voor tbs met dwangverpleging enerzijds en de wettelijke regeling van de tbs met voorwaarden anderzijds, ontstaan in het geval waarin die laatste wordt omgezet in tbs met dwangverpleging?

Antwoord:

- a. **Duur:** als het gaat om een indexdelict dat geen geweldsdelict is als bedoeld in art. 38e Sr kan de duur van de TBS met voorwaarden (9 jaar) die wordt omgezet in dwang langer uitvallen dan de TBS met dwangverpleging. De TBS met dwang kan dan immers slechts max 4 jaar duren.
- b. **Criterium:** als de TBS met voorwaarden wordt omgezet, bv na 4 jaar, kan dat op basis van een gevaarscriterium dat minder hoge voorwaarden stelt aan het gevaar dan het criterium dat geldt voor verlenging van de tbs met dwang na vier jaar (38c Sr in vergelijking met 38e lid 3) immers is 'algemene veiligheid van goederen' voor omzetting, ook na 4 jaar, voldoende.

Vraag 5 (5 pt) (200 woorden) Geef een inhoudelijk en een systematisch argument waarom de maatregel ISD (38m Sr) wel of juist niet kan worden gecombineerd met de maatregel van vrijheidsbeperking (38v Sr).

Antwoord: Inhoudelijk argument ziet op inhoud /doel van de sanctie en een systematisch argument ziet op het systeem der wet.

Tegen combinatiemogelijkheid ISD en 38v:

Inhoudelijk:

- De ISD maatregel is bedoeld om iemand van de straat te halen en de vrijheidsbeperkende maatregel is juist bedoeld om iemand op straat te laten. Ze hebben kortom verschillende doelgroepen.

Systematisch:

- De HR heeft de combi ISD met andere sancties, zoals hoofdstraffen, verboden; het boek gaat ervan uit dat de combi met de maatregel TBS ook niet kan; de combi staat niet in de wet genoemd.

Vóór combinatie ISD en 38v:

Inhoudelijk:

- 38v kan duren tot na ISD en voegt dus iets toe; bovendien komen de doelen deels overeen.

Systematisch:

- 38v lid 6 bepaalt dat het met andere straffen en maatregelen kan worden gecombineerd. Dit artikel moest ten minste worden genoemd (2 pt)

Conclusie: De combi ISD met 38v is een grensgeval.

HC 14, 22-03-2018, Oefententamen Sanctierecht

Het 14^e college van Sanctierecht is een Gastcollege. Dit behoort niet tot de verplichte leerstof. In plaats daarvan is daarom een oefententamen opgenomen, zodat u alvast met de stof kunt oefenen. Het betreft een Tweede Kans-Tentamen uit 2015; let op dat eventuele wijzigingen inmiddels kunnen zijn doorgevoerd. Inhoudelijk is het vak niet gewijzigd. Succes!

Tentamen Sanctierecht 8 juli 2015 (herkansing)

1. Op 19 mei 2015 heeft de BC van de RSJ bepaald dat levenslanggestraften recht hebben op resocialisatie en dat zij in dat kader in beginsel ook op (incidenteel) verlof mogen. Het betrof hier echter een veroordeelde die ongewenst is verklaard. Levenslanggestraften móchten al niet op verlof volgens de huidige bewindslieden maar ongewenst verklaarde vreemdelingen al helemaal niet; ‘die zijn dan immers in overtreding’, zo voerde de landsadvocaat bij de beroepscommissie aan. De weigeringsgrond staat ook in de Regeling Tijdelijk verlaten van de inrichting (art. 4). De BC stapte echter over al deze bezwaren heen. De BC had daarvoor twee ankerpunten, een in de Nederlandse wetgeving en één in de Europese jurisprudentie.

Vraag 1 (6pt): Wat waren deze twee ankerpunten? Motiveer uw antwoord.

2. Artikel 509t lid 2 Sv en de artikelen 38d lid 2 jo. 38e lid 3 Sr staan in de praktijk soms haaks op elkaar. Een oplossing om uit dit probleem te komen kan zijn dat het OM geen vordering tot verlenging van de TBS indient. Indien de vordering wel wordt ingediend moet de rechter de bepalingen met elkaar proberen te verenigen. Daarbij mag het EVRM niet worden geschonden.

Vraag 2 (6pt): Geef een voorbeeld van een oplossing die de rechter (Penka) in een dergelijk geval heeft toegepast en leg uit met het oog op welke bepalingen uit het EVRM de rechter die oplossing heeft gekozen.

3. Drikus is veroordeeld tot een gevangenisstraf van 24 jaar en TBS met dwangverpleging. De rechtbank heeft bepaald dat de TBS zo spoedig mogelijk moet aanvangen. Op basis van deze aanbeveling wordt Drikus na een derde van de straftijd van de penitentiaire inrichting in Krimpen aan de IJssel overgebracht naar de FPK ‘de Rooijse Wissel’ nabij Venlo. Drikus zet zich goed voor de behandeling in. Het behandelteam is na vier jaar TBS-behandeling van oordeel dat verdere behandeling alleen zin heeft als Drikus op verlof kan. Artikel 2 lid 5 van de Verlofregeling TBS verhindert dat echter. Het team stelt daarom voor dat hij gratie krijgt van het resterende deel van zijn straf, zodat Drikus in het kader van de TBS op verlof kan.

Vraag 3 (4 pt): Hoe groot is het deel van de straf waarvan gratie zou moeten worden verleend opdat Drikus in het kader van de TBS per direct op verlof kan?

4. (vervolg). Voor Drikus wordt een verlofmachtiging aan de kliniek afgegeven voor begeleid verlof. Als dit een tijdje goed is verlopen, volgt een machtiging onbegeleid verlof. Deze wordt ingevuld met dagelijks onbegeleid verlof. Na enige tijd mag Drikus ook buiten de inrichting overnachten, zelfs twee en vervolgens zelfs drie nachten. Op zekere dag keert hij van zijn drie-nachtenverlof twaalf uur te laat terug. De kliniek bepaalt in overleg met het ministerie dat zijn overnachtingen buiten de kliniek hierdoor komen te vervallen. De directeur geeft hem hiervan een schriftelijke mededeling.

Vraag 4 (4 pt): Heeft Drikus een rechtsmiddel tegen deze beslissing? Licht uw antwoord aan de hand van wetsartikelen toe.

Vraag 5 (6pt): Jan zit sedert 2010 in de gevangenis Norgerhaven in een regiem van algehele gemeenschap. Zijn dagprogramma bestaat uit in totaal 59 uur ‘activiteiten’ per week, waaronder luchten, werken, bezoek, sport, bibliotheek. Op 1 maart 2014 is het aantal uren plots verminderd naar 42,5 uur.

5a. Wat is de oorzaak van deze wijziging? En hoe is deze wijziging aan de steel gestoken?

5b. In welke inrichtingen is het dagprogramma hetzelfde gebleven?

6. David verblijft illegaal in Nederland. Hij overnacht bij vrienden in een kraakpand. Daar ziet hij een geldig paspoort van een van zijn kameraden, genaamd Piet, en pikt het in. Met dit paspoort reist David door Nederland. Hij wordt enkele keren zonder geldig vervoersbewijs in de trein betrapt en hij legitimeert zich telkens met het paspoort van Piet. Piet vraagt intussen een ander paspoort aan. Piet ontvangt inmiddels ook de boetes van de NS (in zijn paspoort staat het adres van zijn ouders).

Na drie weken wordt David op heterdaad betrapt bij een inbraak. David wordt in vreemdelingenbewaring genomen. Hij verblijft in het detentiecentrum Schiphol.

David wordt gedagvaard wegens gebruikmaking van een niet op zijn naam gesteld paspoort waarmee hij zich legitimeerde bij zijn aanhouding en bij de controles in de trein (art. 231 Sr).

Piet krijgt van het OM bericht van de dagvaarding. Piet gaat naar de zitting en voegt zich daar als benadeelde partij. Hij voert de door hem geleden schade op. Deze bestaat uit de NS-boetes (die hij heeft betaald), de kosten van een nieuw paspoort en immateriële schade ad 150 euro, vanwege alle trammelant.

Het OM vordert een schadevergoedingsmaatregel gelijk aan de vordering van Piet.

Vraag 6 (4pt): Kan de vordering van het OM in zijn diverse onderdelen worden toegewezen?

Vraag 7 (4 pt): Op welke wijze is de formele rechtspositie van de taakgestrafte gewaarborgd in het Besluit taakstraffen als het gaat om zijn plaatsing op een bepaald project?

8. In de gehele vorige eeuw is nimmer een levenslange straf tot het einde toe uitgeboet. ‘Indien mogelijk’ werd gratie verleend, om de resocialisatiekansen van de veroordeelde te behouden. Omstreeks 2005 is dit beleid gewijzigd in ‘levenslang = levenslang’, ofwel tenuitvoerlegging tot de dood erop volgt. De ratio daarvan is - kort gezegd - dat de rechter ‘niet voor niets levenslang heeft opgelegd’ en ‘straffen ten uitvoer gelegd moeten worden’.

Vraag 8 (6 pt): Geef gemotiveerd aan waarom de verandering in de tenuitvoerlegging van de levenslange straf naar uw mening wel of niet in strijd zou kunnen zijn met artikel 1 lid 2 Sr en/of met artikel 7 EVRM.

Antwoordindicaties sanctierecht 8 juli 2015 (herkansing)

1 (6). Het resocialisatiebeginsel in art. 2 -2 PBW (3) en de Vinter-uitspraak EHRM 9 juli 2013, gebaseerd op art. 3 EVRM.(3)

2 (6) art. 509t lid 2 schrijft verlenging voor, met voorwaarden (voorwaardelijke beëindiging) ook in de gevallen die niet voldoen aan de eisen van 38e lid 3 Sr. De voorwaarden kunnen meer of minder vrijheidsbeperkend en zelfs vrijheidsontnemend zijn. Omdat de tbs niet mag worden opgelegd of verlengd als niet aan het gevaarscriterium wordt voldaan kan er strijd ontstaan met

- artikel 5 lid 1 EVRM (verbod willekeurige vrijheidsberoving) en vooral van
- artikel 2, lid 1, Vierde Protocol bij het EVRM (het recht zich vrij te verplaatsen en vrij woonplaats te kiezen).
- Ook goed gerekend: art. 8 EVRM (inbreuk op de privacy)

Één grondrecht genoemd: 1 pt, twee: 3 pt

Een punt: 'art. 5 lid 1 onder a en onder e', het gaat beide gevallen om het verbod van willekeurige vrijheidsbeneming

Om die onverenigbaarheid met het EVRM te voorkomen heeft de Penka 22 febr 2014 gemeend voorwaarden te moeten opleggen die de veroordeeld min mogelijk in zijn vrijheden beperken (3) . In casu:

- dat de terbeschikkinggestelde medewerking verleent aan reclasseringstoezicht overeenkomstig artikel 14d, tweede lid Sr, de medewerking aan huisbezoeken daaronder begrepen.

- dat de terbeschikkinggestelde ten behoeve van het vaststellen van zijn identiteit medewerking verleent aan het nemen van een of meer vingerafdrukken, of ter inzage een identiteitsbewijs als bedoeld in artikel 1 van de Wet op de identificatieplicht aanbiedt.

<http://deeplink.rechtspraak.nl/uitspraak?id=ECLI:NL:GHARL:2014:1669>

3 (4) Gegeven is dat Drikus nu 12 jaar ($1/3 \times 24 = 8 + 4$) in detentie verblijft. Deze tijd is tevens de tijd die hij als straf heeft doorgebracht (art. 26 jo 38f Sr), vgl. Ferdi E. (2). De TBS is gaan lopen tegelijk met de straf.

Hij mag pas met verlof als hij zijn VI datum heeft bereikt (Verlofregeling TBS ar. 2-5). De straf moet dus zodanig aangepast worden dat 12 jaar gelijk staat aan $2/3$ van de gevangenisstraf (art. 15-2 Sr) (1).

Als $12 = 2/3$ dan moet de straf dus 18 jaar worden. Dus moet er 6jaar van de straf af. (1)

Fout: '4 jaar', want dat is een netto getal terwijl je bruto moet bereken. Bij gratie wordt immers de bruto straf gewijzigd en niet de netto straf. (punt eraf, dus 3pt)

Dubbel fout: '16-8= 8 jaar', want de 4 jaar TBS tellen mee voor de berekening van de ondergane straf én de berekening klopt niet want als er 8 jaar voorbij is, dan is moeten die 8 jaar dus gelijk zijn aan twee derde van het geheel, en dan kom je op bruto 12 jaar, dus moet er van de 24 jaar 12 jaar af. (maximaal 1 punt)

4. (4) Er is geen sprake van een intrekking van het onbegeleid verlof of van de machtiging (art.56 -2 BVT en 69-c BVT). Immers, alleen de overnachtingen buiten de inrichting worden verboden (casus goed lezen!! Zie ook artikel 8 Verlofregeling over het onbegeleid verlof)

Ook is er geen sprake van vervallenverklaring van de machtiging. 'Vervallen' van een machtiging is een automatisch gevolg en daartoe kan dus niet worden besloten. Er staat dan ook geen rm open tegen het vervallen van een machtiging.

In casu bestaat de machtiging nog maar wordt de invulling gewijzigd. Hiertegen bestaat geen rm.(4)

Resteert de voorzieningenrechter, maar het gesloten rm-stelsel van de TBS (als het gaan om behandeling) zal in de weg staan aan diens bevoegdheid. De wetgever heeft immers met opzet de rechtsmiddelen inzake behandeling beperkt gehouden, namelijk om strijd omtrent behandelzaken bij de rechter weg te houden, daar die strijd de behandeling in de weg zou staan.

Antwoorden die uitgingen van onjuiste lezing van de casus: (helaas) 0 pt
Muv een enkele punt voor een mooie maar onjuiste redenering.

Opm ten overvloede:

- als de machtiging zou zijn ingetrokken is er rechtstreeks beroep mogelijk (69 -1c BVT).
- als er sprake zou zijn geweest van intrekking van het verlof (en niet van de machtiging) dan staat daartegen beklag open, zie 56-2 BVT.
- gelet op de verlofuitbreidingen heeft Drikus zeker veel langer dan een week verlof (56-2a BVT)

5 (6)

5a Door wijziging van de mate van gemeenschap in die inrichting, van algehele gemeenschap naar beperkte gemeenschap (art. 19-2 PBW jo 3 PM)tg de invoering van ‘Promoveren en degraderen’, Hoofdstuk 1a RPSG jo 8 RSPG. (3)

5b ebi en (z) bbi’s (zie toelichting op Promoveren en degraderen (3) . Dit was de reden waarom de BC de wijziging niet in strijd met de wet achtte.

Evt: ISD, en daar waar al beperkte gemeenschap gold (HvB).(1)

6 (4) nav Rb Limburg 10 februari 2015

[http://deeplink.rechtspraak.nl/uitspraak?id=ECLI:NL:RBLIM:2015:1042:](http://deeplink.rechtspraak.nl/uitspraak?id=ECLI:NL:RBLIM:2015:1042)

Criterium rechtstreekse schade, dat is schade veroorzaakt door de schending van de overtreden norm (2). Toepassen criterium op 231 Sr en de schade wie wordt gevorderd : (2)

De overtreden norm is het openbaar vertrouwen. Dat wil zeggen: het vertrouwen dat burgers in het maatschappelijke verkeer in de juistheid van bepaalde geschriften moeten kunnen stellen, en ook het tegengaan van benadeling van overheid, bedrijven en burgers door gebruik van valste/vervalste documenten. De schade die ‘Piet’ vordert ziet volgens de rb niet op schade die in dit kader is opgelopen. Om die reden is er geen sprake van rechtstreekse schade en kan de benadeelde partij niet in zijn vordering worden ontvangen.

NB: velen vinden dat de schade veroorzaakt door het tonen van het valse paspoort, dus de boetes, wel onder de rechtstreekse schade vallen. Maar het beschermde rechtsgoed is ‘het tegengaan van benadeling van overheid, bedrijven en burgers *door gebruik van valste/vervalste documenten*’. Nu is Piet niet rechtstreeks benadeeld door het vertoon van het document aan hem, maar indirect. Daarom kan je a la Mistubishi-arrest verdedigen dat de samenhang tussen rechtsgoed en schade zo nauw is dat die onder 36f valt.--> 1 punt (ipv 2)

Nb velen vinden dat ‘de immateriële schade niet kan worden toegewezen’. Dat is juist, maar dat is hier vanwege het ontbreken van rechtstreeks verband, en niet omdat, zoals vele schrijven, er sprake zou zijn van – niet vergoedbare – affectieschade. Het gaat hier om smartengeld en het is heel gebruikelijk die toe te wijzen, bijv bij een veroordeling wegens belediging of bedreiging.

7 (4): Formele rechtspositie = de wijze waarop de taakgestrafte zijn rechten kan materialiseren, inclusief klachtrecht, dus het ‘zo mogelijk horen van de taakgestrafte’ en het noteren van zijn standpunt en het recht van beklag, bezwaar of beroep (2)

Het Besluit beperkt de formele rp tot de ‘wijziging’, de ‘waarschuwing’ en beslissing tot ‘beëindiging’, zie art. 13-2, 3 Besluit. Dus valt de plaatsing daar niet onder (2)

- Eén punt voor ‘artikel 10-6 Besluit’. Hierin staat slechts dat de beslissing tot plaatsing door de taakgestrafte voor akkoord wordt getekend. Dit is geen ‘waarborging’.

8.(6) HC week 1.

art. 1 lid 2 Sr betreft ‘verdachten’ en niet ‘veroordeelden’ (2)

art. 7 EVRM geeft meer ruimte. Zie HC week 1 Sheet 51

In beginsel wordt tenuitvoerlegging niet beschermd door artikel 7 EVRM maar in Del Rio Prada heeft het EHRM bepaald dat onderzocht moet worden ‘what the “penalty” imposed actually entailed under the domestic law in force at the material time, or in other words, what its intrinsic nature was’.

De uitkomst hangt af van alle omstandigheden van het geval; gekeken moet worden naar ‘the domestic law as a whole and the way it was applied’ (2)

Toepassing van Del Rio Prada: (2)

- de wet is niet gewijzigd, alleen het beleid; dit pleit tegen aannemen schending

- de wet schrijft ‘levenslange gevangenisstraf’ : idem

- er is geen bijzonder regiem voor levenslanggestraften : idem

- er was wel een - geschreven - praktijk van gratieverlening : dit pleit voor aannemen schending

- wijziging intrinsieke aard van de sanctie: idem (tot ‘verlies reclasseringskansen’ wordt: ‘tot de dood’)

- strijd met gewekte verachtingen : idem

kon de veroordeelde bij oplegging van de straf rekenen op verkorting? (hoe is met de tenuitvoerlegging van de staf omgegaan toen hij werd veroordeeld?)

vb Yilmaz: hij is naar een TBS-kliniek overgebracht met als doel zijn resocialisatie; dus is er vertrouwen gewekt dat hij op den duur gratie zou krijgen als de behandeling zou aanslaan en dat het oude beleid dus nog steeds van toepassing was

Een voorbeeld biedt EHRM Kafkaris/Cyprus (2008) (geen schending, maar van vóór Del Rio Prada)